

**WYMAGANIA EDUKACYJNE,
SPOSOBY OCENIANIA, TRYB I
WARUNKI UZYSKANIA OCENY
WYŻSZEJ NIŻ
PRZEWIDYWANA
przedmiot: HISTORIA
klasy IV - VIII**

nauczyciel: Julita Kostrzeba,
Anna Szymonik

1. Ocenianie ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz postępach w tym zakresie;
- 2) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu i udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 3) doskonalenie procesu nauczania i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej nauczycieli;
- 4) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się uczyć;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

2. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia.

3. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia treści i umiejętności z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu nauczania (*PROGRAM NAUCZANIA HISTORII W KLASACH 4–8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ „WCZORAJ I DZIŚ”*).

4. Uczeń w czasie nauki w szkole otrzymuje oceny:

- 1) bieżące;
- 2) klasyfikacyjne śródroczne,
- 3) klasyfikacyjne roczne;
- 4) końcowe.

5. Ocenianiu bieżącemu podlegają następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

1) Formy pisemne:

- a) prace klasowe,
- b) sprawdziany,
- c) kartkówki,
- d) prace dodatkowe.

2) Formy ustne:

- a) odpowiedź z omówionego materiału,
- b) wypowiedzi w czasie lekcji.

Obowiązkiem ucznia jest utrwalenie wiedzy po każdej lekcji poprzez zapoznanie z tematem z podręcznika oraz notatką z zeszytu. W podręczniku pod każdym tematem zawarte są kryteria sukcesu. Jeśli uczeń potrafi udzielić odpowiedzi na te zagadnienia, można uznać, że opanował materiał z lekcji.

6. Tryb przeprowadzania i oceniania pisemnych form sprawdzania wiedzy:

1) prac klasowych (1-2 w półroczu):

- a) każda praca klasowa musi być zapowiedziana i poprzedzona lekcją utrwalającą,
- b) czas zapowiedzi pracy klasowej – jeden tydzień przed wyznaczonym terminem,
- c) termin pracy klasowej powinien być wpisany w dzienniku elektronicznym,
- d) zakres tematyczny pracy klasowej – wiadomości obejmujące jeden dział,
- e) czas trwania pracy klasowej – 1 godzina lekcyjna,
- f) każda praca klasowa powinna być przez nauczyciela omówiona i poprawiona z zespołem klasowym,
- h) nauczyciel zobowiązany jest do poprawienia i oddania pracy klasowej w ciągu dwóch tygodni.

2) sprawdzianów (w zależności od potrzeb):

- a) czas zapowiedzi – dwa dni przed wyznaczonym terminem,
- b) termin sprawdzianu powinien być wpisany w dzienniku elektronicznym,
- c) zakres sprawdzianu – określa nauczyciel przedmiotu; zamiast pracy klasowej z całego działu dopuszcza się przeprowadzenie sprawdzianów z mniejszych partii materiału, jeżeli nauczyciel uzna, że dział zawiera zbyt obszerną lub zbyt trudną partię materiału;
- d) czas trwania sprawdzianu - do 45 minut,
- e) nauczyciel zobowiązany jest poprawić i oddać sprawdzian w ciągu jednego tygodnia.

3) kartkówek (wg potrzeb):

- a) praca może być niezapowiedziana,
- b) obejmuje materiał z ostatniego tematu lekcji,
- c) czas trwania – do 25 minut,
- d) nauczyciel zobowiązany jest poprawić i oddać kartkówkę w ciągu jednego tygodnia,
- e) ocena z kartkówki może być potraktowana, jako ocena z odpowiedzi;

4) prac dodatkowych:

- a) ustala nauczyciel przedmiotu, zgodnie z wymaganiami przedmiotowymi (np. prezentacje multimedialne, referaty itp.);

7. Tryb oceniania ustnych form sprawdzania wiedzy:

1) wymagania ustala nauczyciel przedmiotu zgodnie z kryteriami ocen.

8. Tryb oceniania aktywnej pracy ucznia:

- 1) za brak aktywności nie stawia się oceny niedostatecznej;
- 2) pod formą «aktywna praca ucznia» należy rozumieć: udział w konkursie z historii oraz różne formy aktywności na lekcji (własna twórczość, częste zgłaszanie się, dodatkowe prace).
- 3) Praca w grupie oceniana jest odpowiednio do aktywności każdego ucznia na podstawie wskazanych przez niego w formie ustnej lub pisemnej podjętych działań.
- 4) Aktywność jest oceniana na dwa sposoby:
 - ♣ „+” stawianym przez nauczyciela na końcu zeszytu przedmiotowego ucznia. Trzy „+” zebrane przez ucznia odnotowywane są oceną bardzo dobrą w dzienniku, pięć „+” - oceną celującą i oznaczoną literą „a”.
 - ♣ oceną bardzo dobrą lub celującą wpisaną do dziennika i oznaczoną literą „a”.
9. Prace klasowe, sprawdziany i kartkówki są **obowiązkowe**. W jednym dniu nauki można przeprowadzić tylko jedną pracę klasową lub jeden sprawdzian.
10. Po nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia na zapowiedzianej pracy klasowej lub sprawdzianie dopuszcza się możliwość sprawdzenia jego wiadomości na najbliższej lekcji w formie ustalonej przez nauczyciela przedmiotu.
11. Po usprawiedliwionej nieobecności ucznia na pracy klasowej, kartkówce lub sprawdzianie termin pisania pracy wyznacza nauczyciel w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły z uwzględnieniem sytuacji losowych gdy dłuższa nieobecność wymaga wydłużenia terminu.
12. Uczeń ma prawo do poprawienia wyników niekorzystnych z prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek.
13. Poprawa wyników niekorzystnych odbywa się tylko raz w terminie dwóch tygodni od otrzymania wyników, w czasie wskazanym przez nauczyciela przedmiotu .
14. Ocenę otrzymaną w wyniku poprawy wpisuje się do dziennika obok oceny poprawianej. Wynik niekorzystny wpisuje się w nawiasie. Oceny zapisane w nawiasie nie są brane pod

uwagę podczas klasyfikacji śródrocznej i rocznej.

15. Prace klasowe, sprawdziany i kartkówki nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego.
16. Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej oceny z prac klasowych i sprawdzianów są priorytetowe.
17. Uczeń, którego praca była niesamodzielną, zobowiązany jest do jej napisania w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.
18. Uczeń ma prawo do nieprzygotowania się do lekcji, zgłaszając ten fakt nauczycielowi przedmiotu na początku lekcji 1 raz w semestrze.
19. Pod terminem «**nieprzygotowanie się do lekcji**» należy rozumieć niemożność odpowiadania ustnego lub pisanie kartkówki z materiału omówionego w czasie nieobecności ucznia.
20. Brak zeszytu uczeń ma obowiązek zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Jest zobowiązany do brania aktywnego udziału w lekcji i uzupełnienia braków na następną lekcję.
21. Rodzice są informowani o postępach, wiedzy i umiejętnościach, uzdolnieniach ucznia, poprzez: zapisy w dzienniku elektronicznym, w zeszycie przedmiotowym, w czasie konsultacji, poprzez wychowawcę klasy, podczas zebrań z rodzicami.
22. Ocenianie testów i sprawdzianów:
 - ♣ Testy i sprawdziany są punktowane według oddzielnego schematu, w zależności od złożoności zagadnienia.
 - ♣ **Ilość i częstotliwość pomiarów jest zależna od poziomu i możliwości intelektualnych klasy i w zależności od realizowanego programu modyfikowana. Punkty są przeliczane na oceny według zasad pomiaru dydaktycznego (p.26).**
23. Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustala się w cyfrowej skali:

Stopień	Oznaczenie cyfrowe
---------	--------------------

celujący	6
bardzo dobry	5
dobry	4
dostateczny	3
dopuszczający	2
niedostateczny	1

24. W ocenianiu bieżącym przy ocenach cząstkowych dopuszcza się „+” i „-”.

25. Oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.

26. W szkole stosuje się przelicznik procentowy punktów na oceny szkolne:

0% – 29%	niedostateczny
30% – 49%	dopuszczający
50% – 69%	dostateczny
70% -89%	dobry
90% -97%	bardzo dobry
98% -100%	celujący.

27. Jeżeli po zastosowaniu przelicznika procentowego otrzymana liczba ma wartość graniczną, wyższą lub niższą, przy ocenie stosuje się odpowiednio „+” lub „-”. Jeśli po zastosowaniu przelicznika procentowego otrzymana liczba nie jest liczbą całkowitą, liczbę tę należy zaokrąglić do liczby całkowitej w górę.

28. Nauczyciel zobowiązany jest, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.

29. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo

indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

30. Nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, który nie posiada orzeczenia lub opinii wymienionych w ust.1-2, ale objęty jest pomocą psychologiczno - pedagogiczną w szkole, na podstawie ustaleń dokonanych przez nauczycieli i specjalistów.

31. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców.

32. Na wniosek ucznia lub jego rodziców nauczyciel wystawiający ocenę ma obowiązek ustnie ją uzasadnić, podając informację zwrotną, wskazując zastosowane kryteria i określając, co uczeń zrobił dobrze, a co wymaga poprawy.

33. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi do wglądu przez nauczyciela przedmiotu w miejscu i czasie przez niego wskazanym.

34. Sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana jego rodzicom do wglądu, w miejscu i czasie wskazanym przez Dyrektora Szkoły.

35. Tryb i warunki podwyższania rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii:

Uczeń po wystawieniu oceny klasyfikacyjnej może zgłosić chęć jej poprawienia w terminie do dwóch dni. Warunkiem podwyższenia oceny jest zaliczenie pracy klasowej i/lub sprawdzianów na ocenę co najmniej taką, o którą uczeń się ubiega. Ponadto nauczyciel może zlecić uczniowi dodatkową pracę (np. stworzenie prezentacji, napisanie referatu lub innej pracy twórczej).

36. Dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów na lekcjach historii i wiedzy o społeczeństwie

1. Uczniowie słabowidzący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej,
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań),
- częste zadawanie pytania - „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

2. Uczniowie słabosłyszący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- ocenianie, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia niedosłyszącego (w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie),
- używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, m.in. zapisanie nowego tematu,
- aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimikę twarzy,
- bezpośrednio zwracanie się do ucznia niesłyszącego, zadawanie pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu,
- przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu,
- indywidualizacja oceniania,
- docenianie aktywności i wkładu pracy ucznia, a także jego stosunku do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

3. Specyficzne trudności w uczeniu się

A. Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo:

Dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej są takie same, jak dla innych uczniów:

- sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału,
- skłanianie ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

B. Dysortografia, czyli trudności z poprawną pisownią pod względem ortograficznym, fonetycznym, interpunkcyjnym itd.:

- sprawdzanie ćwiczeń wykonywanych samodzielnie przez ucznia,
- w żadnym wypadku dysortografia nie uprawnia do zwolnienia ucznia z nauki ortografii i gramatyki.

C. Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści.

- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie jednorazowo przeczytanego tekstu może uniemożliwić wykazanie się wiedzą z danego materiału),
- ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania wydłużenie czasu pracy ucznia,
- Pisemne sprawdziany ograniczać do sprawdzanych wiadomości, wskazane jest, zatem stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania,
- Kierowanie precyzyjnych pytań w stronę ucznia,
- Unikanie wyrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany,
- Podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej lub oceniać ją opisowo, pozwolić uczniowi na korzystanie ze słowników ortograficznych podczas pisania prac klasowych,
- W przypadku ucznia z dysgrafią wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na maszynie, komputerze. Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną,
- wydłużanie czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu, w miarę możliwości przygotowywać sprawdziany i kartkówki w formie testów,
- w przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie pozwalając na wykonywanie prac na komputerze.

4.Uczeń z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją.

- dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia,

- niewywoływanie do tablicy, jeśli ma trudności z poruszaniem się,
- ocenianie treści wypowiedzi pisemnej, a nie estetykę pisma.

przy afazji:

- wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej,
- uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi,
- umożliwienie uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem.

5.Uczeń z ADHD:

- niezniechęcanie i niedyskwalifikowanie za pierwszą złą odpowiedź,
- nieodpytywanie w stanie silnego pobudzenia,
- wyznaczanie uczniowi konkretnego celu i konkretnych działań,
- dzielenie zadań na mniejsze możliwe do zrealizowania etapy,
- wydawanie jasno sprecyzowane polecenia (na raz tylko jedno polecenie),
- sprawdzanie stopnia zrozumienia wprowadzonego materiału,
- wydłużanie czasu odpowiedzi.

6. Uczeń w sytuacji kryzysowej, traumatycznej:

- umożliwienie zaliczania zaległego materiału w późniejszym terminie,
- rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie,
- przedłużenie czasu pracy ucznia.

8.Uczeń zdolny

Należy stosować następujące zasady:

- indywidualizacji,
- stopniowania trudności,
- systematyczności,
- udzielania pomocy koleżeńskiej,
- powierzanie odpowiedzialnych ról.

9. Uczeń o inteligencji niższej niż przeciętna

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie,
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury,
- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje,

odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,

- formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady,
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień,
- zezwalanie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach,
- uwzględnianie potrzeby większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału,
- podanie szczegółowych zagadnień przed sprawdzianem/pracą klasową.

10. Uczeń ze spektrum autyzmu:

- Kierowanie poleceń bezpośrednio do dziecka – krótko i konkretnie.
- Stwarzanie sytuacji pobudzających ucznia do samorzutnych, swobodnych, ukierunkowanych wypowiedzi na temat dowolny lub określony,
- Odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego lub do wiedzy uprzednio zdobytej,
- Pomaganie podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa, naprowadzanie poprzez pytania pomocnicze,
- Zwiększenie ilości czasu przeznaczanego na wypowiedź ustną,
- Niewywoływanie ucznia do natychmiastowej odpowiedzi (dawanie mu nawet krótkiego czasu na zastanowienie),
- Wdrażanie do rozpoczynania i kończenia wypowiedzi,
- Przeznaczenie większej ilości czasu na przepisywanie z tablicy, z książki,
- Udzielanie pomocy, wsparcia, naprowadzanie poprzez pytania pomocnicze w budowaniu wypowiedzi pisemnej.
- Kontrolowanie, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracanie zapisu,
- Wdrażanie do poprawnego przepisywania tekstu z tablicy lub z książki,
- Ćwiczenia w czytaniu, kształcenie techniki czytania w zakresie tempa oraz rozumienia czytanych treści,
- Uwzględnianie trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem (należy sprawdzać rozumienie treści zadań i poleceń i w razie problemu udzielać odpowiedniej pomocy),
- Kontrola stopnia rozumienia czytanych tekstów i poleceń przy samodzielnej pracy z tekstem, wspomaganie uczenia przez czytanie mu fragmentów poleceń,

- Stosowanie prostych poleceń ustnych i pisemnych, upewnianie się, czy zostały dobrze zrozumiane, w razie potrzeby dodatkowe wyjaśnianie.
- Uwzględnianie trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem; sprawdzanie rozumienia treści zadań i poleceń, w razie potrzeby udzielanie odpowiedniej pomocy.
- Umożliwianie uczniowi wyboru sposobu przeczytania tekstu po cichu lub głośno i omówienie treści.
- Wdrażanie dziecka do dokładnej analizy tekstu poprzez: wyszukiwanie w tekście fragmentów stanowiących odpowiedź na pytanie, uzupełnienie zdań zgodnie z podanymi informacjami,
- Sprawdzanie rozumienia treści zadań i poleceń, udzielanie odpowiedniej pomocy w razie potrzeby. Dzielenie materiału na mniejsze części w celu ułatwienia zapamiętania i odtworzenia tekstu,
- Zwracanie uwagi na związki przyczynowo-skutkowe,
- Zachęcanie do każdorazowego odczytywania swoich zapisów i prac, dokonywanie na bieżąco korekty spostrzeganych błędów,
- Niewywoływanie bez uprzedzenia do odpowiedzi.

11. Uczeń z zespołem Aspergera:

- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie, wydłużanie czasu na odpowiedź,
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,
- formułowanie pytań w formie zadań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady.
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień,
- zezwalanie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach,
- ukierunkowanie aktywności ucznia poprzez stworzenie mu warunków do rozwijania zainteresowań, wzmocnienia samooceny, odpowiedzialności za własne zachowania.